

Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci

zapsaný spolek

Nabídka programu na první pololetí roku 2020

Vážení a milí přátelé,

vstupujeme do nového roku 2020. Opět máme připravenou bohatou nabídku přednášek v zimním období, výletů, exkursí a zájezdů na jaře. Protože jsou naše aktivity připravovány s půlročním předstihem, může se stát, že dojde ke změnám. Program může být také doplněn dalšími přednáškami, sledujte proto naši vývěsku u muzea, kde je vždy naše nejaktuálnější nabídka.

Naše odborné sekce připravily na první pololetí roku 2020 pestrý výběr akcí. Nový program vycházek, exkursí, zájezdů a přednášek začíná opět novoroční vycházkou s PhDr. Milanem Tichákem. V roce 2020 si budeme připomínat některá významná výročí, která se vztahují k městu Olomouci a našemu regionu. Pokračujeme přednáškami o vojenské historii, opět nás čeká přehled archeologických výzkumů na střední Moravě, exkurse a návštěvy výstav. Rozšiřují se aktivity Přírodovědné sekce. Bohatý program je náročný také pro organizátory akcí, tak prosím o trpělivost a porozumění. Připravujeme pro vás dva vlastivědné a jeden archeologický zájezd. V plánu je také několik exkursí za archeologickými, historickými a přírodovědnými památkami a zajímavostmi, o které je mezi našimi členy velký zájem. Pro svoji činnost budeme využívat nadále horní klubovnu, nazývanou Radeckého sál. V rámci dobré spolupráce s Vlastivědným muzeem se v programu objeví komentované prohlídky výstav a přednášky odborných pracovníků muzea.

Aktuální informace o případných změnách našeho programu budou nadále uváděny na internetových stránkách www.olomouc.cz a historicka.olomouc.cz. Měsíční aktuální program VSMO bude v naší vývěsce u muzea. Věřím, že si vyberete z široké pololetní nabídky našich vlastivědných akcí, které jsou uvedeny v tomto listu. Těším se na setkání s vámi a přeji vám hodně sil, zdraví a pohody v příštím roce.

Bc. Ján Kadlec, předseda VSMO, z. s.

Loňské důvody k oslavám

Za účasti vzácných hostů vzpomněli v sobotu 16. listopadu 2019 členové naší sekce a příznivci numismatiky na své schůzce s bohatým programem 90. výročí vzniku česko-slovenské organizace zájemců o tento obor pomocných věd historických.

Rovné půlstoletí činnosti oslavili členové naší fotografické sekce výstavou prací svých současných členů v přízemí Vlastivědného muzea, která po slavnostním zahájení 29. května 2019 byla přístupná veřejnosti až do září. S přispěním Olomouckého kraje vyšla také úhledná publikace s reprodukcemi některých vystavených záběrů.

Těšíme se na vás

S přáním všeho dobrého do nového roku 2020 připomínáme svým členům nutnost obnovení členství formou zaplacení poplatku v (nezměněné) výši 100 Kč na celý rok (studenti 50 Kč) nejlépe přímou platbou v naší kanceláři na konci přízemní chodby v muzeu.

Také pro jiné důvody, návrhy, náměty, informace jsme vám opět k dispozici **každé pondělí od 14 do 16 hodin a každou středu od 15 do 17 hodin.**

V uvedených pracovních dnech a hodinách také telefonicky na čísle **585 515 135**.

Muzejní středy

... jak zní vžitý název pro pořady – přednášky, besedy apod. – konané vždy **ve středu od 17 hodin v prostorách Vlastivědného muzea, zpravidla v sále Radeckého v I. poschodí. Ve středu (8. 4., 10. 6. a 3. 6.) proběhnou také komentované prohlídky muzejních výstav se začátkem už v 16 hodin v místnostech, jak je dále uvedeno.**

15. ledna – představení a beseda s autorem nové knihy Milana Ticháka s názvem **Cestou okolo Olomouce**. Připravily sekce Literárně historická a Historická Olomouc.

22. ledna – přednášku Ing. Pavlína Pancové-Šimkové s názvem **Belgie, země pralinek, gotických katedrál a piva** připravila sekce Přírodovědná.

29. ledna – Archeologická sekce nabízí již tradiční **přehled nejvýznamnějších archeologických výzkumů na střední Moravě**, realizovaných v roce 2019. Hovoří pracovníci příslušných archeologických pracovišť (v bloku přednášek v celkové délce 2 až 3 hodiny!).

5. února – **Kurt Schubert a křesťansko-židovský dialog** je název přednášky prof. PhDr. Ingeborg Fialové, Ph.D., a Mgr. Daniela Soukupa Ph.D. z kat. germanistiky Filozofické fakulty UP, připravené sekci Literárně historickou.

V pátek 7. února od 15 hodin – proběhne opět setkání **Sekce dějin lékařství** s odbornou přednáškou. (Téma, jméno lektora a další sdělíme později obvyklou cestou, stejně jako data ještě připravovaných dalších setkání až do prázdnin.)

12. února – **Počátky výstavby olomoucké bastionové pevnosti ve světle nových výzkumů.** doc. PhDr. Mi-

chael Viktořík, Ph.D., katedra historie Filozofické fakulty UP na pozvání sekce Historická Olomouc.

19. února – **O vytyčování hranic na středověké střední Moravě ve světle výzkumů** pojedná přednáška Mgr. et Mgr. Jakuba Nováka na pozvání sekce Archeologické.

26. února – **Výběr mýta a provoz na formanských cestách na střední Moravě v 18. století** osvětlí Bc. Ján Kadlec, sekce Historická Olomouc.

4. března – připravila sekce Literárně historická přednášku Bc. Terezy Holasové **O židovské obci v Prostějově a jejích významných osobnostech**.

11. března – **400. výročí mučednické smrti sv. Jana Sarkandra** (17. 3. 1620) a čtvrtstoletí od jeho olomoucké kanonizace papežem Janem Pavlem II. vzpomene PhDr. Milan Tichák, sekce Historická Olomouc.

18. března – **Hanácké motivy v díle Josefa Korejze Blatinského** představí Mgr. Jitka Tláskalová a Národopisná sekce.

25. března – promluví Mgr. Kristýna Novodvorská na téma **Ukrajina známá a neznámá**. Připravila sekce Historická.

1. dubna – **Pravěké malby v jeskyních Moravského krasu**. O odborné vysvětlení se postarají Mgr. Martin Golec, Ph.D., a Lucie Maříková na pozvání sekce Archeologické.

8. dubna od 16 hodin – výstavou **Unikáty kartářského řemesla** v Handkeho sále provází odborným komentářem pracovnice Vlastivědného muzea v Olomouci Mgr. Veronika Sovková.

15. dubna – **Izrael a Jordánsko** přiblíží přednáška Ing. Věry Polidorové připravená sekci Přírodovědnou.

22. dubna – ve společném pořadu sekce Literárně historické a sekce Hudební vzpomene života a díla **hudebních jubilentů roku 2020**. Slovem provázejí Mgr. Jana Loskotová a Ing. Ladislav Kunc.

6. května – k 75. výročí osvobození v roce 1945 vzpomene na **Poslední dny a hodiny druhé světové války v Olomouci a okolí** přednáška PhDr. Milana Ticháka, sekce Historická Olomouc.

13. května – **Cesta domů** – připomínka 100. výročí návratu čs. legií z I. světové války do vlasti. Promluví

PhDr. Karel Podolský, pracovník Vlastivědného muzea v Olomouci, a Tomáš Brenza z Československé obce legionářské.

20. května – na příkladech z Amazonie a Bornea popíše **tropické lesy, diverzitu a jejich ohrožení** Ing. Radim Matula, Ph.D., na pozvání sekce Přírodovědné.

27. května – pohled do zákulisí muzea **v oboru památkového konzervátorství** připravila osvědčená pracovnice VMO Mgr. Lucie Janusová na téma Doba Františka Josefa I.

3. června (16 hodin) – návštěva **výstavy encyklopedií** v Mánesově galerii s **odborným komentářem** Mgr. Jiřího Černého, Ph.D., z Vlastivědného muzea v Olomouci.

10. června (16 hodin) – **kartografické zobrazení Moravy v raném novověku** na **výstavě Za tajemstvím starých map** v komentáři objasní pracovník VMO Mgr. Josef Urban (v Handkeho sále).

Vycházky – exkurse

... a ostatní akce mimo budovu muzea, nejčastěji **v sobotu**, ale i v jiných dnech, jak uvedeno dále.

Po krátké **TRADIČNÍ NOVOROČNÍ VYCHÁZCE 1. ledna 2020 od 14.30 hod. na Žerotínově náměstí (s cílem v Univerzitní ulici)** bude následovat:

4. dubna – exkurse **do lužního lesa Království u Grygova**, vlakem z Olomouce, hl. n., do Grygova a zpět. Odjezd z Olomouce v 7.35, sraz v Grygově na nádraží v 7.40. Vede Mgr. Martin Dančák z katedry ekologie a životního prostředí Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci. Připravila sekce Přírodovědná.

V pátek 24. dubna – exkurse **do Státního okresního archivu v Olomouci** (blízko Husova sboru). Sraz v 8.45 před vchodem do archivu. Připravila sekce Historická, vede doc. PhDr. Milada Písková.

25. dubna – výprava **do Mladečských jeskyní** s archeologem Martinem Olivou. Odjezď vlastními auty (s volnými místy pro příchozí) v 9 hodin od tržnice, sraz v 9.45 před vchodem do jeskyní v Mladči. Připravila sekce Archeologická, **SPOLEČNÁ AKCE s MUZEJNÍ SPOLEČNOSTÍ LITOVELSKA, z. s.**

9. května – výprava **po středověkých tvrzích na Litovelsku** s postupnou návštěvou Bílé Lhoty, Červené Lhoty, Řimic a Unčovic. Začátek v 9.45 před vchodem do

Na výletě do Choliny připraveném sekci Národopisnou v sobotu 12. října 2019 si účastníci prohlédli tamní pozoruhodné Hanácké muzeum.

Arboreta Bílá Lhota, ostatní údaje stejné jako u předchozí akce (25. dubna).

16. května – exkurse **za ptáky hnízdícími na Velkém Kosíří**, připravená sekci Přírodovědnou, vede Mgr. Miloš Krist, Ph.D., z katedry zoologie Přírodovědecké fakulty UP. Doprava vlastní, např. autobusem (zast. Tržnice 9.38, Fakultní nemocnice 9.33) s příjezdem do Čech pod Kosířem – sokolovna v 10.15). Zájemci by se měli přihlásit do 7. 5. 2020 na mail bacova@email.cz.

V pondělí 18. května – sekce Hudební zve **na komentovanou prohlídku barokního chrámu P. Marie Sněžné**, včetně historických varhan. Provází Ing. Ladislav Kunc.

23. května se uskuteční přírodopisná **exkurse údolím řeky Bystřice** z železniční stanice Jívová do stanice Hrubá Voda. Odjezd vlakem z Olomouce, hl. n., v 7.33, příjezd do Jívové v 8.11, zpátky do Olomouce z Hrubé Vody ve 12.45. Vede Mgr. Martin Dančák, Ph.D., z Přírodovědecké fakulty UP.

13. června – Prostějov (nejen) literární je cílem výletu Literárně historické sekce, s návštěvou prostějovského muzea, případně zámku za vedení Mgr. Jany Loskotové a Bc. Terezy Holasové. Bližší informace (čas a místo srazu, odjezdy spojuj apod.) zveřejníme v dubnu ve vývěsce u muzea!

Autobusové zájezdy

Odjezdy v uvedených dnech jako obvykle v 7 hodin ze stanoviště zájezdových autobusů u tržnice, většinou však **ve čtvrtek**.

14. května – Kláštery se slavnou minulostí budou cílem zájezdu **do Předklášteří u Tišnova** (areál kláštera Porta coeli), **do Rosic** (zámek), **do Rajhradu** (areál kláštera, Památník písemnictví na Moravě) aj. Vede prof. PhDr. Alena Burešová a Bohumila Kühnová.

28. května – do východních Čech s návštěvou Litomyšle, města zapsaného mezi památky UNESCO, prohlídkou muzea, zámku a dalších zajímavostí. Vede Anna Petrželová.

V sobotu 6. června – s Archeologickou sekcí **do Dolních Kounic** blízko Ivančic k prohlídce pozůstatků nejstaršího ženského kláštera na Moravě, k návštěvě synagogy a židovského hřbitova, hradu a zámku. Vede Mgr. Pavlína Kalábková.

Ač se velmi snížila nabídka dopravních firem (pro nedostatek řidičů), připravujeme také zájezdy na konec léta a na podzim. Zřejmě zase půjde o soboty, nebude-li jiná možnost, ale přesto oznámíme vhodným způsobem výsledek naší snahy ještě v průběhu jara.

Kdo chce poznat víc

Aktivity většiny našich odborných sekcí představuje nabídka výše uvedených pořadů a akcí pro ostatní členy VSMO i pro veřejnost. Ti, kteří chtějí více uplatnit své individuální zájmy a záliby, hledají možnosti v dalších speciálních sekcích, s nimiž lze najít kontakt při jejich pravidelných schůzkách.

Numismatická sekce, kterou vede Ing. Josef Moša, má schůzky **každou třetí sobotu** v měsíci počínaje 18. lednem (pak 15. 2., 21. 3., 18. 4. atd.) v Radeckého sále v muzeu, v užším kruhu se schází také ve Svatováclavském pivovaru už od 8. 1. **každou první středu** v měsíci.

Kaktusářská sekce (vedoucí Ing. Michal Rec) má pravidelné schůzky rovněž v Radeckého sále **každou první sobotu** v měsíci od 8 hodin. Včas ještě oznámíme datum tradiční letní **výstavy kaktusů** v atriu muzea.

Genealogická sekce (vedoucí Jan Máchal) zve zájemce o rodopisnou práci na své schůzky **každé třetí úterý** v měsíci od 15 hodin do pracovní místnosti VSMO v muzeu, 15. 1., 19. 2., 17. 3. atd.

Také pohled do jiných zemí a kontinentů nabízejí pořady naší sekce Přírodovědné, jako například loni 18. září při přednášce Moniky Tiché na téma Afrika na vlastní kůži.

Fotografická sekce (vedoucí Jindřich Flusek) se pracovní setkává **každé druhé a čtvrté úterý** v měsíci od 16 hodin v místnosti VSMO, případně v sále Radeckého, tedy 7. a 21. ledna, 11. a 25. února atd.

Sekce ESPERANTO (vedoucí Jiří Machačík) má schůzky s programem zdokonalování jazykových znalostí každý týden **ve čtvrtek** od 16 do 18 hodin v místnosti VSMO.

Astrologická sekce (vedoucí Ing. Jana Faltýnková) se pravidelně schází rovněž v místnosti VSMO každou **lichou středu** v měsíci od 17 hodin, tj. 15. a 29. ledna, 12. a 26. února atd.

Pozvání ještě navíc...

Hudební sekce připravila v rámci Noci kostelů **KONCERT Z DÍLA ČESKÝCH a SVĚTOVÝCH SKLADATELŮ v pátek 5. června 2020 v kostele P. Marie Sněžné.**

Ještě nevíme, kdy začne pravá houbařská sezóna, ale můžeme potvrdit, že v tu dobu bude opět **každé pondělí** od 16 do 17.30 v místnosti VSMO v činnosti **MYKOLOGICKÁ PORADNA**. Den zahájení včas oznámíme v naší vývěsce na budově muzea.

Po skončení potřebných příprav včas sdělíme naše pozvání na malou slavnost **odhalení pamětní desky** na domě na nároží ulic Slovenské a Sokolské k uctění památky jednoho ze zakladatelů Vlasteneckého spolku muzejního v Olomouci a veřejného činitele profesora **Vincence Praska** (1843–1912).